

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29Csp/62/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123205510
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8123205510.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

- 2 - 29Csp/62/2023

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XX, práv. zast. JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Svidník, ul Sovietskych hrdinov č. 163/66 proti žalovanému: 365.bank, a.s., Bratislava, Dvořákovo nábrežie 4, práv. zast. SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, o primerané finančné zadostučinenie 1760,22 EUR s prísl., takto

rozhodol:

- 10 -

29Csp/62/2023

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 200 EUR v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamieta.

III. Priznáva žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

- 9 -

29Csp/62/2023

1. Žalobca žalobou doručenou súdu dňa 07.06.2023 sa voči žalovanému domáhal zaplata prmeraného zadostučinenia vo výške 1760,22 Eur za porušenie jeho spotrebiteľských práv konštatovaných v zákonom konaní 29Csp/74/2022.

2. Žalobu odôvodnil tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 29Csp/74/2022 o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, o vydanie bezdôvodného obohata a o určenie neprijateľnosti dvoch zmluvných podmienok bol ako žalobca v postavení spotrebiteľa úspešný.

3. Okresný súd v Prešove rozsudkom zo dňa 24.10.2022 účtu bezúročnosť a bezoplatkovosť úveru zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX; uložil žalovanému povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohata 860,22 Eur s príslušenstvom a učil neprijateľnosť dvoch zmluvných podmienok v časti (2) bod 4 zmluvy o úvere a v časti (2) bod 7 zmluvy o úvere.

4. Ako spotrebiteľ si uplatňuje prmerané finančné zadostučinenie za porušenie svojich spotrebiteľských práv, ktoré bol nútený brániť v základnom konaní. Prmerané finančné zadostučinenie má sankčnú, odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má aj funkciu relutárnu, ktorá predstavuje obohata spotrebiteľa vo výške priznaného prmeraného finančného zadostučinenia proti dodávateľovi za to, že spotrebiteľ podstúpil súdne konanie, v ktorom bol ako spotrebiteľ na súde úspešný. Slovo prmeraný má viacero synonym a jedným z nich je slovo spravodlivý. Výška prmeraného

finančného zadosťučinenia preto nemôže mať len symbolický význam, nakoľko primerané finančné zadosťučinenie len v symbolickej výške nemôže byť ani primerané, ani spravodlivé. Ak má primerané finančné zadosťučinenie reálne plniť svoj účel, tak je to možné len jeho priznaním v takej výške, aby mala nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárna funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne. Vo veciach, v ktorých je predmetom konania finančná čiastka je jediným objektívnym kritériom, ktoré by malo byť rozhodujúcim pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia suma, o ktorú sa dodávateľ na úkor spotrebiteľa obohatil alebo sa obohatiť chcel. Nakoľko je spotrebiteľom, ktorý si úspešne uplatnil porušenie svojho práva na súde, bola tým splnená hypotéza právnej normy. Vo vzťahu k určaniu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru si uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie vo výške 300 Eur; vo vzťahu k bezdôvodnému obohateniu vo výške 860,22 Eur a za každú neprijateľnú zmluvnú podmienku sumu 300 Eur.

5. Žalovaný žiadal žalobu, ako nedôvodnú zamietnuť.

6. V odôvodnení svojho vyjadrenia poukázal na to, že zmluva o úvere bola uzatvorená ešte dňa 06.02.2009 a úver dobrovoľne splatený 26.06.2013. Súd by mal zohľadniť, že žalobca podal žalobu v základnom konaní až dňa 16.05.2021, teda takmer deväť rokov po splatení úveru.

7. Z vyššie uvedeného dôvodu žiada, aby súd komplexne posúdil konanie žalobcu cez prizmu dobrých mravov a zväžil aplikáciu základného princípu podľa čl. 5 CSP.

8. Domnieva sa, že dubiózne správanie žalobcu vzhľadom na opísaný skutkový stav; prvá žaloba podaná po deviatich rokoch, druhá žaloba po desiatich rokoch, nepodanie sťažnosti alebo reklamácie na poskytnuté bankové služby, neiniciovanie žiadneho súdneho konania vykazuje evidentne znaky šikanózneho výkonu práva.

9. Má za to, že v danej veci ide o tzv. učebnicový príklad zisťného zneužitia prospotrebitelskej legislatívy na úkor žalovaného, ktorý bol primárne uskutočnený za účelom ekonomického znevýhodnenia žalobcu.

10. Povinnosť zohľadňovať špecifické okolnosti a individuálne súvislosti každého konkrétneho prípadu tak, aby bolo dosiahnuté spravodlivé vyriešenie, čiže také, aby úzkostlivé lipnutie na litere zákona v prospech jednej strany nespôsobilo zjavnú a výraznú nespravodlivosť druhej, akceptoval aj Najvyšší súd SR v rozsudku 2ObdoV/1/2014.

11. Je potrebné zdôrazniť, že aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nemožno pojať ako obranu pred ľahkomyselnosťou a nezodpovednosťou.

12. Právny dôvod a výšku uplatneného nároku žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie popierajú, keďže v obdobných sporoch, keď bol žalobca zastúpený totožným advokátom, súd priznal za obdobnej situácie primerané finančné zadosťučinenie iba symbolicky vo výške 50 Eur. Trvá na tom, že jeho výška nemôže byť priamo úmerná výške judikovaného bezdôvodného obohatenia.

13. Na podporu svojej argumentácie poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 9Cdo/15/2024 a 4Cdo/298/2020.

14. V danom špecifickom prípade by bolo absurdné, aby všeobecný súd ekonomicky a právne favorizoval žalobcu, priznal mu nárok na primerané zadosťučinenie len preto, že je spotrebiteľom. Porušenie na strane žalobcu spočívajúce v existencii neprijateľnej zmluvnej podmienky nemalo žiaden negatívny dopad na správanie žalobcu, pričom žalobca už bol dostatočne kompenzovaný v nadväznosti na priznaný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia.

15. Vzhľadom na opísané okolnosti a špekulatívne konanie žalobcu sa žalobca domáha, aby súd v tomto prípade aplikoval ust. § 257 CSP.

16. Žalobca v replike uviedol, že v zmysle právoplatných výrokov rozsudkov I. inštancného súdu vydaného v základnom konaní je podľa názoru žalobcu evidentné, že na súde úspešne uplatnil porušenie svojho spotrebiteľského práva. Pokiaľ žalovaný uvádza, že konal ľahkomyselné a nezodpovedné, tak neschopnosť spotrebiteľov nemôže byť legálnym zdrojom ziskov obchodníkov poškodzujúc v konečnom dôsledku celú spoločnosť. To sa týka aj konania, ktoré sa vonkajšiemu pozorovateľovi javí byť ako ľahkomyselné a nezodpovedné zo strany spotrebiteľa. V skutočnosti je to prejav slabosti spotrebiteľa, ktorý je vo väčšine prípadov do konania, javiacim sa ako ľahkomyselné a nezodpovedné vmanévrovaný agresívnymi reklamnými kampaňami obchodníkov, z ktorých sa zdá, že ak si spotrebiteľ produkt obchodníka kúpi, resp. dá si poskytnúť, ešte na tom zarobí.

17. Podľa názoru žalobcu je nepochybné, že rozsudkom súdu I. inštancie sa preukázalo, že žalovaný porušil svoju povinnosť v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, ako aj zákona o ochrane spotrebiteľa a Občianskeho zákonníka. Porušením primárnej povinnosti zo strany žalovaného došlo k vzniku sekundárneho zákonného následku v podobe judikovaných nárokov. Pripustením argumentácie žalovaného o nedôvodnosti primeraného finančného zadosťučinenia by bola popretá samotná podstata a zmysel tohto inštitútu v zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z.

18. Výška finančného zadosťučinenia nie je stanovená žiadnym vzorcom a závisí vždy od úvahy súdu. Jediným kritériom pre stanovenie výšky finančného zadosťučinenia je jeho primeranosť. Vzhľadom na charakter a stupeň porušenia práv a povinností daný spotrebiteľskými právnymi normami považuje uplatnenú výšku primeraného finančného zadosťučinenia za adekvátnu.

19. Primeranosť sumy je vzhľadom na postoj žalovaného, množstvo, ako aj intenzitu porušenia spotrebiteľských noriem evidentne daná. Žalobca v danom prípade poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, v ktorých prevažovali rozhodnutia v ktorých súdy priznali primerané finančné zadosťučinenie v takej výške, ktorá sa nepovažuje len za symbolickú.

20. Jediným objektívnym kritériom pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je výška škodlivého následku, ktorú dodávateľ spotrebiteľovi spôsobil alebo spôsobiť mienil porušením spotrebiteľské práva.

21. Pokiaľ žalovaný uvádza sumu 50 Eur, tak sám ju označuje za symbolickú. V rozhodovacej činnosti v niektorých senátoch Krajského súdu v Prešove je možné stretnúť sa s takými postupmi, že za výsledok voľnej úvahy súdu je považovaný jednotný paušál 50 Eur bez zohľadnenia akýchkoľvek kritérií, ktoré by v úplne rozdielnych veciach odôvodňovali záver o jednoznačnom paušále, teda bez akejkoľvek individualizácie tej, ktorej posudzovanej veci.

22. Uviedol, že uplatňovaním tohto nároku v súdnom konaní bol narušený nie len jeho bežný život. Vzhľadom na permanentný odmietavý postoj žalovaného voči svojim pochybeniam, je ním uplatnená suma nielenže primeraná, ale zjavne aj nízka.

23. Žalovaný v duplike poukazoval na neaplikovateľnosť rozhodovacej praxe na ktorú žalobca poukázal a ďalej považoval uplatnený nárok a finančné zadosťučinenie za zjavne neprimeraný.

24. Poukázal na ods. 34 rozsudku sp. zn. 29Csp/74/2022 s tým, že to, či a ako konkrétne malo toto údajné formálne pochybenie žalovaného reálne ovplyvniť ekonomické a právne postavenie žalobcu, ktorý úver paradoxne bez námietok uhradil dobrovoľne a predčasne, z myšlienkového postupu sudcu a odôvodnenia rozsudku nemohol vôbec zistiť. Podľa názoru žalovaného judikovaný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia priznaný žalobcovi po takmer desiatich rokoch od predčasného dobrovoľného splatenia úveru je dostatočnou sankciou a kompenzáciou pre žalovaného, ktorý v danom prípade nenavýšoval trovy žalobcovi. Žalobcovi objektívne nič nebránilo, aby si všetky svoje domnelé nároky hospodárne uplatnil v jednom konaní, čo sa však prekvapivo nestalo. Vo zvyšku v celom rozsahu zotrávajú na argumentácii, ktorú žalovaný prezentoval vo vyjadrení k žalobe.

25. Súd na základe skutkových tvrdení žalobcu, popretí skutkových tvrdení žalovaného oboznámením rozsudku 29Csp/74/2022, výsluchom žalobcu, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav :

26. Žalobca si v konaní vedenom pod sp. zn. 29Csp/74/2022 uplatnil nárok na určenie bezúročnosti a bez poplatkovosti úveru zmluvy o úvere - dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXX, nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 860,22 Eur s prísl. a učenie dvoch neprijateľných zmluvných podmienok uvedených v časti (2) zmluvy o úvere, bod 4 a v časti (2) zmluvy o úvere bod 7, pričom súd I. inštancie žalobe rozsudkom zo dňa 24.10.2022 s dátumom právoplatnosti 02.12.2022 v plnom rozsahu vyhovel.

27. Z odôvodnenia rozsudku súdu I. inštancie nesporne vyplýva, že v predmetnej zmluve o úvere absentovala obligatórna náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere predpokladaná ust. § 4 ods. 2 písm. j) zák. č. 258/2001 Z.z. z dôvodu, že do celkových nákladov spotrebiteľa žalovaný nezahrnul aj náklady za poskytnutú doplnkovú službu a preto žalobcovi vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Ďalej rozhodol o neprijateľnosti zmluvnej podmienky týkajúcej sa rozhodcovskej doložky, ako aj zmluvnej podmienky v časti (2) bodu 4, ktorej obsahom je vyhlásenie, že žalobca nemá osobitný vzťah k banke zmysle zákona o bankách.

28. Súd na návrh žalovaného realizoval výsluch žalobcu, ktorý sa však k okolnostiam podania predmetnej žaloby a výšky uplatňovaného primeraného finančného zadosťučinenia vyjadriť nevedel, resp. sa vyjadroval úplne neurčito. Uviedol, že na základe predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere mu mal žalovaný vykonávať zrážky zo mzdy. Z uvedeného dôvodu mal psychické problémy, ktoré neskôr kvalifikoval ako problémy fyzické, bez potreby vyhľadania odbornej pomoci.

29. Podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z., proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie

práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

30. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak si na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovených zákonom č. 250/2007 Z. z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práv alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, ale stačí, ak takáto ujma tu je. Je pritom bez právneho významu, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (rozsudok KS v Prešove sp. zn. 3Co/20/2017, sp. zn. 20Co/192/2016, sp. zn. 7Co/78/2017, sp. zn. 25Co/59/2017).

31. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach SR a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody je taká, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť žalovaného alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne.

32. Ak práve inštitút relatívnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou, potom v zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie účinné, primerané a odradzujúce.

33. Zo stanoviska Najvyššieho súdu SR č. 48/2022 nesporne vyplýva, že pre priznanie práva na zadosťučinenie spotrebiteľa, ktorý úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5, tretia veta zák. č. 250/2007 Z.z. je rozhodujúcim kritériom primeranosť požadovaného zadosťučinenia; jeho konkrétnu výšku určuje súd úvahou so zreteľom na okolnosti každého jednotlivého prípadu.

34. Z odôvodnenia uvedeného stanoviska, ako aj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 6Cdo/127/2017 nesporne vyplýva, že v zmysle ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. má právo na primerané finančné zadosťučinenie každý spotrebiteľ, ktorý si na súde úspešne uplatní porušenie práva, alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom, prípadne osobitnými predpismi. Citované ustanovenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú, ako aj funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa, ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia alebo vo výroku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Žiadnu inú podmienku, teda ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie, či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.

35. Z uvedeného potom jednoznačne vyplýva, že žalobca v konaní 29Csp/74/2022 si ako spotrebiteľ voči žalovanému ako dodávateľovi úspešne uplatnil porušenie svojich spotrebiteľských práv upravených v zák. č. 258/2001 Z.z., ako aj ust. § 53 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka a to vyslovením bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, priznaním nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, ako aj určením neprijateľnosti zmluvných podmienok.

36. V zmysle vyššie uvedených rozhodnutí najvyšších súdnych autorít sú potom irelevantné akékoľvek námietky žalovaného týkajúce sa základného konania, ako aj ním namietaného rozporu uplatneného nároku s dobrými mravmi.

37. Keďže žalovaný preukázateľne porušil právo žalobcu ako spotrebiteľa, súd považoval samotný nárok žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie za dôvodný, avšak žalobe vyhovel iba čiastočne.

38. Pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia treba vychádzať zo závažnosti porušenia práv, povinností, z okolností na strane žalobcu ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práv a povinností. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany.

39. Kritériom kvantifikácie nároku by mali byť najmä okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa. Konkrétna výška priznaného finančného zadosťučinenia musí zohľadňovať skutkové okolnosti danej veci a spĺňať požiadavku primeranosti.

40. Za daného stavu s vzhľadom na porušenie práv žalobcu zo strany žalovaného, ktorých ochrana sa úspešne domohol na súde, je nárok žalobcu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia dôvodný. Žalobca v základnom konaní bol nútený podniknúť kroky na ochranu svojich spotrebiteľských práv, pričom samotné súdne konanie je stresujúcim faktorom odôvodňujúcim priznanie finančného zadosťučinenia. Žalobca však svoj nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodnil len svojou úspešnosťou v konaní o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a tým, že si uplatňuje satisfakciu za porušenie jeho práv ako spotrebiteľa, ktoré bol nútený brániť. Neuviedol, či konanie žalovaného a následne domáhanie sa vydania bezdôvodného obohatenia, určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok a určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru viedlo k vzniku aj iných negatívnych dôsledkov v jeho súkromnom a spoločenskom živote. Takýmito negatívnymi dôsledkami, resp. nepriaznivými okolnosťami prípadu, ktoré by mohli vzniknúť v súvislosti s nekalým konaním žalovaného je napr. vznik nepriaznivej majetkovej a sociálnej situácie v konkrétnom čase, odkázanosť na iných, alebo psychická záťaž (rozsudok Krajského súdu v Prešove 7CoCsp/32 a 125/2020).

41. Napriek tomu, že žalobca argumentoval, že v súvislosti s uplatňovaním nároku v základnom konaní bol narušený jeho bežný život z dôvodu vykonávania zrážok zo mzdy, psychických a fyzických problémov, na preukázanie uvedených skutkových tvrdení nenavrhol vykonať akékoľvek dokazovanie. Keďže žalobca nepreukázal, že konanie žalovaného a následne domáhanie sa určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, vydania bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok, malo negatívne dôsledky na vznik jeho nepriaznivej majetkovej alebo sociálnej situácie, súd I. inštancie s poukazom na okolnosti prípadu považoval za primeranú výšku zadosťučinenia sumu 200 Eur, teda sumu vo výške 50 Eur za každé konštatované porušenie jeho spotrebiteľských práv. Vychádzal zo skutočností, že zo strany žalovaného došlo k vydaniu bezdôvodného obohatenia a v porovnaní s inými prípadmi u žalobcu nedošlo k priamym vyhrážkam a zastrašovaniu zo strany dodávateľa, ktoré by mali vplyv na jeho psychiku, či rodinný život.

42. Na základe uvedených skutočností, potom priznaná suma primeraného finančného zadosťučinenia zodpovedá svojmu účelu a poskytuje žalobcovi, ako spotrebiteľovi satisfakciu a odradí dodávateľa od porušenia práv spotrebiteľa. Na záver súd pripomína, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemá slúžiť na obohatenie spotrebiteľa, ani kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale ide o nárok, ktorým sa reparuje ujma nemateriálnej povahy a musí zostať na úrovni a funkcii účinného odradzujúceho prostriedku ochrany (v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 2Co/136/2016, 17Co/17/2018 a 9Co/50/2018).

43. Na podporu správnosti svojej argumentácie súd poukazuje na viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, ktorým bola akceptovaná podľa žalobcu vyššie uvedená, symbolická výška primeraného finančného zadosťučinenia 3CoCsp/56/2020 (za neprijateľnosť jednej zmluvnej podmienky,

vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru), 7CoCsp/41/2021 o nároku žalobcu na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenie v sume 100 EUR (bezdôvodné obohatenie a dve neprijateľné zmluvné podmienky), 8CoCsp/37/2021 vo výške 100 EUR (neprijateľná zmluvná podmienka a bezdôvodné obohatenie), 17CoCsp/24/2021 vo výške 100 EUR (neprijateľná zmluvná podmienka a bezdôvodné obohatenie).

44. Podľa § 255 ods. 1,2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

45. Podľa čl. 3 ods. 1 CSP, každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

46. Podľa čl. 3 ods. 2 CSP, výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovoľávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

47. CSP nemá obdobné ust. § 142 ods. 3 CSP., ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k ust. § 142 ods. 2 CSP. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy nová právna úprava už neobsahuje tri špeciálne skutkové podstaty, ale len dve. Na prvom mieste je zásada úspechu a v prípadoch, keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v § 255 ods. 2 CSP. Nepatrný neúspech CSP aktuálne nepozná a zohľadňuje teda každý neúspech, a to vrátane neúspechu v časti príslušenstva pohľadávky. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti (str. 906 Komentára k CSP, nakladateľství C. H. BECK).

48. Aj z dôvodovej správy k ust. § 255 CSP vyplýva, že v tomto ustanovení sa premieta zásada úspechu v spore, ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. V sporovom konaní je kritérium procesného úspechu prvoradým kritériom posudzovania náhrady trov konania, čomu zodpovedá i systematické začlenenie tohto ustanovenia. Podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu alebo znaleckého posudku. Ako príklad uvádza dôvodová správa náhradu nemajetkovej ujmy v sporoch o ochranu osobnosti. Vhodným riešením potom bude, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy. Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu úspech vo veci, keďže ten sa skúma čo do právneho základu a nie čo do výšky priznaného nároku.

49. Keďže predmetom konania bol nárok žalobcu na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, ktorého výška závisí od úvahy súdu, bol žalobcovi priznaný nárok na náhradu trov konania, ako úspešnej strane sporu, čo do právneho základu sporu v plnom rozsahu, preto mu patrí nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

50. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté podľa § 262 ods. 2 CSP vo výške zodpovedajúcej prisúdenej sume primeraného finančného zadosťučinenia po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

51. Žalovaný žiadal, aby súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol postupom podľa § 257 CSP.

52. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Z komentárov k predmetnému ustanoveniu vyplýva, že účelom ust. § 257 CSP je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočností, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, sa právo dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže

dôjsť rozhodnutím súdu k iného záveru o náhrade trov konania než plynú z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania.

53. Aplikácia ust. § 257 CSP pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď síce sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa úspechu v spore, avšak súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov konania celkom alebo v sčasti neprizná. K aplikácii uvedeného ustanovenia môže dôjsť aj zo sociálnych aspektov.

54. V konkrétnom prípade súd nezistil žiadne výnimočné okolnosti, ktoré by odôvodňovali pri rozhodnutí o nároku na náhradu trov konania aplikáciu ust. § 257 CSP. Žalovaný je bankou vo vzťahu ku ktorej všeobecne súdy Slovenskej republiky opakovane judikovali porušenie spotrebiteľských práv pri poskytnutí spotrebiteľských úverov pre rozpor so zák. č. 258/2001 Z.z., č. 129/2010 Z.z., č. 250/2007, ako aj Občianskeho zákonníka. Pokiaľ si žalobca v základnom konaní úspešne uplatnil porušenie svojich spotrebiteľských práv, ktoré boli judikované v právoplatnom rozsudku súdu a následne si uplatnil svoj zákonný nárok predpokladaný ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. v ktorom bol úspešný, potom súd I. inštancie nevidel dôvod pre aplikáciu ust. § 257 CSP v konaní v ktorom si spotrebiteľ uplatňuje nároky preukázateľne z porušenia jeho spotrebiteľských práv voči dodávateľovi, vo vzťahu ku ktorému všeobecne súdy Slovenskej republiky opakovane konštatovali porušenie práv spotrebiteľov.

Poučenie:

- 2 -

29Csp/62/2023

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.